

Dokumentärfilmen “The Iron Wall“

***The Iron Wall* (2006). Regi: Mohammed Alatar. Manuskript: Ann Helmke, Susan Ives. Producent: Sawsan Qaoud. Dokumentär. Produktion: Palestinian Agricultural Relief Committees (Palestina). Färg och svart/vit, engelskt, arabiskt, hebreiskt tal med engelsk speakerröst. 58 min. DVD.**

Filmen *The Iron Wall* har sedan sin premiär haft en ständig ny publik. Nedan återges en recension ur veckotidningen *Green Left Weekly*, ett utdrag ur presentationen av filmen på dess officiella hemsida, samt en intervju, ur tidskriften *Palestine-Israeli Journal*, med regissören om varför han gjorde filmen. Filmen kan ses i sin helhet på Internet.

Har du vänner som säger, att de inte begriper varför israeler och palestinier inte kan komma överens, eller att allt beror på extremister på de båda sidorna, eller att fred endast kan uppnås med dialog? Då är det dessa vänner, som du bör uppmana att se filmen *The Iron Wall*.

För filmen handlar inte om terrorism, varken statlig sådan eller nån annan slags. Den handlar inte heller om fredsprocessen eller om att våld föder våld. Den 1 timme långa dokumentären handlar om vad som är kärnan i konflikten mellan Israel och palestinerna. Den redogör således för den pågående inflyttningen av judiska bosättare på det av Israel sen 1967 ockuperade palestinska territoriet. I Israel kallas detta *kibosh ha'adama*, vilket betyder att “erövra jorden”.

Allt har planerats in i minsta detalj och omsätts enligt plan, såsom det heter i det militära. Ariel Sharon – den senare israeliske statsministern – beskrev 1973, när han tillfrågades av en brittisk journalist vad som skulle komma att ske med palestinerna, erövringen så här. “Vi ska göra en pastramimacka av dem” skröt han. “Ja, vi anlägger ett band judiska bosättare emellan palestinerna, och sedan ytterligare band av judiska bosättare över hela Västbanken, så att efter 25 år kommer ingen, varken FN eller USA, att kunna ta isär det hela”.

Regissören Alatar understryker i filmen, att majoriteten av de judiska bosättarna ingalunda är några fanatiker. De har flyttat till Västbanken p.g.a. skattelättnaderna och bostadssubventionerna, som gör det attraktivt att bosätta sig där. Men staten Israels löfte om en säker och bekväm livsstil, på de ockuperade områdena, har haft sina följder. Den palestinska ursprungsbefolkningen har isolerats och gjorts fattigare. Ty varje judisk bosättning är planerad för en “naturlig tillväxt”, vilket har inneburit att palestinier fått sin jord konfiskerad och husen rivna. Det bekväma liv, som nybyggarna uppmanas leva har betytt att vattnet för bassänger och gräsmattor tas från det vatten som palestinerna tidigare förfogade över. Och det säkra livet, har inneburit att Israel har byggt ett nytt vägnät för bosättarna. Det är de s.k. förbifartsvägarna “by-pass roads”, som är förbjudna för palestinier att beträda. Avfallsvattnet från bosättningarna lämpas ut på mark som ännu befinner sig i palestinsk ägo. Följderna för palestinerna har varit förödande De har trängts ihop dvs deras områden är överbefolkade och vattenförjningen har blivit underdimensionerad. De israeliska förbifartsvägarna har delat upp dem i getton, avskärmade från varandra. Avfallsanläggningarna är inget annat än stinkande jättepölar .

Bland de judiska bosättarna är omkring 20 procent sådana som flyttat till det ockuperade Palestina av ideologiska skäl. Det är en hop fanatiska och välbeväpnade rasister. Bilderna som visas i filmen av attacker på palestinska hem och interjuver med offren, liksom interjuver med människorättsföreträdare både i Israel och internationellt och med desillusionerade israeliska soldater klagör mycket tydligt att målet för dessa stormtrupper är att med en ständig terror tvinga palestinerna att fly sina hem. De israeliska militärlagarna är sådana att bosättarna de fakto går straffria.

2004 sjösatte Israel det senaste skedet i sin erövringspolitik. I planen ingick att Israel lämnade det

direkta styret av Gaza, men planens viktigaste del var byggandet av muren eller som den kallas "säkerhetsbarriären". Järnridån löper genom hela Västbanken inklusive Jerusalem. *The Iron Wall* visar med hjärtskärande detaljrikedom hur muren systematiskt byggs för att avskära palestinska byar från sina odlingar, vilket gör det omöjligt för redan allt fattigare familjer att överleva. Det är inte endast sekelgamla olivlundar som förstörs, stora palestinska bostadsområden i Jerusalem skärs av från sina skolor, sjukvårdsinrättningar och arbetsplatser.

Staten Israels taktik, att undgå kritik för sin kolonialisering av Palestina, är att hålla tyst i frågan och hålla den utanför varje uppmärksamhet. Man har dessutom ett gäng diplomater, lobbyister och PR-konsulter, som istället hävdar att oroligheterna på de palestinska områdena handlar om Arafat/Hamas/terrorister/islamfascister/osv (välj det som råkar passa) som vägrar att "ta avstånd från våldet". De internationella människorättsadvokater som försöker att dra världens uppmärksamhet till hur Israel daligdags fråntar palestinierna alla deras – individuella som kollektiva – rättigheter anklagas för "vänsterantisionism".

The Iron Wall är den senaste dokumentären över Israels bosättningspolitik. Den är ett måste för varje människa som vill veta vad som ligger i botten på konflikten mellan Israel och palestinierna. Filmen förtjänar att spridas vidast möjligast för att bryta tystnaden om, sagt med den israeliske professorn i statskunskap Ilan Pappes ord, ett "utdraget folk mord" på Palestinas ursprungliga befolkning.

Michael Shaik.

Green Left Weekly. (Sydney) nr 685, 27 september 2006. Översättning Per-Erik Wentus.

Järnridån – en dokumentär om konflikten Israel-Palestina

1923 skrev Vladimir Jabotinsky, en framträdande intellektuell inom den sionistiska rörelsen och upphovsmannen till sionismens högerflank.

"Sionistisk kolonisation måste endera upphöra eller fortsätta oberoende av den inhemska befolkningen. Det betyder att den kan fortgå och utvecklas endast under skydd av en kraft som är oberoende av den inhemska befolkningen, bakom en järnridå vilken den inhemska befolkningen inte kan bryta igenom".

Dessa ord har sen dess varit den sionistiska rörelsens inofficiella som officiella politik, liksom staten Israels. Bosättningsarnas syfte var från begynnelsen att ge sionisterna ett fotfäste i det historiska Palestina. Från och med Israels ockupation 1967 av Västbanken och Gaza har bosättningsrörelsens mål varit att betrygga fotfästet och att omöjliggöra en palestinsk stat. Det finns idag mer än 200 bosättningar och utposter spridda över Västbanken. De omöjliggör ett geografiskt enhetligt palestinskt territorium.

The Iron Wall blottlägger det skedda och tecknar bosättningsarnas storlek och folkmängd och deras inverkan på fredsprocessen. Den tar också upp det senaste projektet att göra dem permanenta i och med muren som Israel bygger på Västbanken.

Bosättningsarna och deras infrastruktur påverkar palestiniernas levnad på alla de sätt, från tvångsinlösen av naturresurser, till bemäktigandet av deras mänskliga rättigheter, liksom tillkomsten av ett apartheidliknande system vars inverkan är förödande för regionens framtid och för fredsprocessen.

Palestinierna och israelerna påbörjade fredsprocessen utgående från en mycket enkel princip; fred i utbyte mot land. Bosättningarna tillintetgör den principen och skapar ett land utan fred.

Visste du

att 78 procent av bosättarna kommer från Europa och Nordamerika.

att de judiska bosättarna på Västbanken konsumerar 5 gånger så mycket vatten som palestinierna och att vattnet olagligen tas ur palestinska vattenkällor.

att 80 procent av bosättarna ser sig, p.g.a. de statliga bidragen, som bosättare av ekonomiska skäl.

att palestinierna helt eller delvis är förbjudna att åka på 41 vägar eller delar av dem på Västbanken, vilka täcker en sträcka på sammanlagt 700 kilometer. Bosättarna har fri nyttjanderätt.

att på det finns två olika militärlagar för de ockuperade palestinska territorierna – en för palestinier och en för bosättare.

att det numera finns fler judiska bosättare i det palestinska Östjerusalem än det finns palestinier.

att israeliska judar som bor, arbetar eller gör investeringar i bosättningarna är berättigade till statliga bidrag. Det är förmånliga lån för lägenhetsköp, undantag från skolavgifter och skattelättnader.

att bosättningarna med förbifartsvägarna och säkerhetszonerna täcker 42 procent av Västbanken.

att innan Israel tog sina 8 000 bosättare ut från Gaza hade de upptagit 32 procent av Gazas area, vilket innebar att den 1.4 miljonen palestinierna fick dela på resten. Det betydde att det fanns 600 innevånare per kvadratkilometer i bosättarområdet men 55 000 innevånare per kvadratkilometer på det kvarvarande området. Det gjorde Gaza till det mest tätbefolkade området i världen.

att det idag finns över 200 judiska bosättningar på Västbanken.

att under Osloåren från 1993 till 2001 (8 år) färdigställde Israel över 20 000 bosättningsenheter, vilket var fler än under åren innan Osloåren från 1967 till 1993 (26 år).

att Västbanksmuren är 4 gånger längre och 3 gånger högre än Berlinmuren

att längden på den 'gröna linjen' på Västbanken, som sen 1948 är gränsen mellan Israel och det palestinska territoriet, är 31 kilometer lång. Västbanksmuren blir däremot 670 kilometer lång.

att Israel årligen erhåller 10 miljarder dollar varje dag från USA.

<www.theironwall.ps/theissue.html> Översättning Per-Erik Wentus.

Att riva järnridån.

Hillel Schenkel från tidskriften *Palestine-Israel Journal* sammanträffade med filmregissören Mohammed Alatar och frågade honom om vad som fick honom att göra filmen *The Iron Wall*.

Ett samtal med filmaren Mohammed Alatar.

“Palestinska filmare har visat sig ha en större mognad än tidigare” säger Mohammed Alatar. ...
 “Jag menar inte endast deras tekniska och cineografiska färdigheter utan i deras beredskap att ta sig an svåra och allvarliga frågor. Den ena undersökningen efter den andra har också visat att flertalet av palestinierna är mot självmordsbombandet. Palestinska filmare borde således visa hur verkligheten är. ... ”

I bladet som delades ut inför visningen av *The Iron Wall*, på Al-Hakawati den palestinska nationalteatern i Jerusalem, står det “ ... den behandlar de israeliska bosättningarna på det ockuperade palestinska territoriet och deras betydelse för en tvåstatslösning“. Även om namnet indikerar att

dokumentären är vigd åt åtskiljningsmuren, handlar den i främsta rummet om bosättningarna och deras betydelse för palestiniernas levnad och framtidutsikterna för fred. Muren behandlas i filmens senare del. Filmmamnet refererar till den sionistiska högerextremisten Vladimir Jabotinskys teori om behovet av att skapa en "järnridå" mellan araberna och judarna. ...

"De flesta palestinier som har sett filmen har kritiserat mig för att jag låter en kvinnlig bosättare Michal komma till tals" säger Alatar, "men enligt mig så företräder hon de 80 procenten av bosättarna som enbart har bosatt sig på Västbanken av ekonomiska skäl. Ifall de hade lika goda villkor för en bostad i Israel skulle de flesta gladeligen lämna Västbanken. Jag vill att folk ska veta det. För till syvende og sist måste vi begripa hur den andre ser saken för att vi ska nå en lösning." Jag berättar för Alatar att vad han säger påminner mig om den judiske filosofen Martin Bubers syn på dialogens betydelse och på hans bok "Jag och du" något som har väglett mig i min journalistik.

Visa livet sådant det är.

Varför beslöt Alatar att göra filmen *The Iron Wall*, frågar jag honom. "När fredsprocessen påbörjades utgick den från principen fred i utbyte mot land. Tio år och tusentals liv senare och med mer och mer land ockuperad har vi inte uppnått någon fred. Själv kunde jag ha fortsatt ett bekvämt liv i USA, där jag har bott de senaste åren, men jag kände på mig att jag var tvungen att återvända till Palestina för att med film visa hur verkligheten är och befrämja en lösning." Och fortsätter han. "Om det finns något som irriterar oss dagligen är det alla dessa militärposteringar där vi förnedras å det grövsta. Men icke desto mindre är det bosättningarna som är det största hindret för en lösning. Det är det jag vill visa i filmen. Det sägs, 'låt oss talas vid' men medan vi talas vid norpas än en bit land från en framtida palestinsk stat."

Alatar ser sig som en förkämpe för fred och han är ordförande för Palestinians for Peace and Democracy (P4PD). Förra året inbjöd han Arun Ghandi, Mahatma Ghandis sonson, till Palestina i avsikt att lära både palestinier och israeler styrkan av icke-våld. Han är övertygad om att en starkare ickevåldsrörelse kan få ett stopp på ockupationen. Fast, medger han, det blir allt svårare att övertyga palestinier om detta, allteftersom de från sina fönster och tak ser all den negativa utveckling som sker. Det finns idag över 200 israeliska bosättningar på Västbanken och de påverkar det dagliga livet på alla möjliga sätt. Alatar träffade exempelvis på en taxichafför som hade fått sin bil konfiskerad bara för att han hade åkt på en förbifartsväg (de som går förbi palestinska orter). Och till på köpet är det palestinier som bygger den dryga 3,5 meter höga muren vid Abu Dis.

"Vad jag vill med min film" säger Alatar "är att visa verkligheten såsom den är. Jag vill sätta fingret på hur bosättningarna är det främsta hindret för fred. Jag vill att folk ska veta att av alla 600 militärposteringar är det endast 24 av dem som skiljer oss och israelerna. Alla övriga posteringar avskiljer oss palestinier från varandra. Militärposteringarna sattes ju upp för att skydda bosättningarna." Alatar säger att frågan är mycket enkel – inga bosättningar betydde inga militärposteringar. Det fanns inga behov av unga israeliska soldater att förnedra palestinier. "Bosättningarna är inget folkligt önskemål i Israel, det är ett företag som regeringen har igångsatt. Undersökningar visar att flertalet av israelierna inte bryr sig om detta kostsamma förehavande. Så varför ska det byggas och därefter stödjas ekonomiskt?"

Med etablerade opinioner.

"Jag är övertygad om att flertalet av de amerikanska judarna är fredsälskande" säger Alatar "men de saknar kunskap om hur det ligger till. Det var därför som jag beslöt att inte framställa åsikterna i filmen via trossvissa israeliska vänsterister utan att använda mig av etablerade israeliska opinioner, såsom hos den respekterade dagstidningen Haaretz kommentator Akiva Eldar, hos experten på bosättningarna Dror Etke från den israeliska fredsörelsen Peace Now, och professorn Jeff Halper

(även om hans kommentarer ibland är mycket skarpa) men även bosättaren Michals”. Alatar säger att han försökte föra en diskussion inför kameran med de ideologiska bosättarna, men att det inte gick. Vi möter också palestinska talesmän såsom den tidigare ministern Ghassan El-Khatib från den palestinska myndigheten och journalisten Sama'an Khouri.

Han säger att efterforskningarna inför filmen tog lång tid. “Israel säger att endast 2.5 procent av Västbanken upptas av bosättningar. Det är sant men lägger vi till förbifartsvägarna och säkerhetszonerna då blir det 42 procent. Siffran fick jag av Peace Now. Den främsta svårigheten med att få tag på fakta är p.g.a. att siffrorna ligger instoppade i de olika departementens budgetar”. Alatar säger att Haaretz gjorde ett mycket bra jobb i det att de publicerade en särskild bilaga om vad de olika bosättningarna kostar. “När en amerikansk jude ger pengar talar man inte om för honom att de går till bosättningarna, man säger att de går till att hjälpa utbildningsministeriet”.

Palestinierna lärde sig också ett och annat av filmen. När den visades i Ramallah talade folk om för honom att de inte visste att det pågick ett sådant febrilt bosättningsbyggande under Osloprocessens första tid. De kommer ihåg hur palestinska barn delade ut karameller åt israeliska soldater, alltså medan Israel slog ner allt fler bopålar.

Det var inte lätt att göra filmen. Alatar säger att han var rädd att de skulle förlora en av medarbetarna under våldsamheter i Hebron då de filmade en ung beväpnad bosättare. TV-nyheterna i Israel visade nyligen en likande händelse då beväpnade och maskerade bosättare satte sig emot israeliska soldater, något som föranledde en uppståndelse i media. En annan gång när han ville filma bosättare i Kiryat Arba, insåg han att om han hade visat dem sitt amerikanska pass med namnet Muhammed, hade det kunnat gå riktigt illa. Men han kom på lösningen, han klistrade ett orange band (användes av israelerna som protesterade mot tillbakadragandet från Gaza) på bilrutan och det blev hans passersedel. Ingen stoppade honom.

Sluta fred med fienden, föra krig inom dig själv.

Mohammed Alatar hade en svår barndom, uppväxt som han var i ett flyktingläger i Jordanien. Han minns att han tittade på israelisk tv, isynnerhet på de egyptiska filmerna som visades varje fredag eftermiddag. Han såg också sexiga israeliska kvinnor i bikini, något som hans mor inte tyckte riktigt om. En gång såg han en presskonferens med generalen Moshe Dayan på kung Davids hotell. Och han minns att han tänkte att han visste vem kung Hussein var men vem var då kung David?

Den första juden Alatar någonsin träffade mötte han i Chicago i USA. Han hade problem med USA:s invandrarmyndigheter och insåg att han behövde en advokat till hjälp. Den bästa som fanns, sa man, visade sig vara en jude. Två dagar därefter mötte han honom. Vanligtvis brukade Alatar säga att han kom från Jordanien, men denna gång beslöt han att säga “Jag är från Palestina, även om ni kallar det Israel”. Advokaten svarade “Aldrig hört talas om 'et’”. Och Alatar tänkte att med honom kan jag inte få något gjort, men då råkade advokaten säga något på arabiska och det visade sig att han var från Israel. Advokaten kallade på fyra av sina medarbetare, alla judar och Alatar tänkte; så konstigt han som alltid tänkt att judar ska ha stora näsor och nu visade det sig att det var hans näsa som var den största av dem allas.

“De svåraste valen i livet, som folk står inför” säger Alatar “är att inse realiteterna. Även jag fick göra det och jag begrep att judar är som alla andra. Och om nu detta är vad jag vet om dem, hur mycket vet de då om mig? För att sluta fred med fienden innebär även att föra ett krig med dig själv. Mot dina egna stereotypa uppfattningar – desto fortare desto bättre. Jag beslöt att läsa allt jag kunde komma över om det judiska folket och om sionismen. Jag kan inte säga att jag blivit deras vän men jag har fått en djupare förståelse.”

Filmen som ett medium för förståelse.

Alatar beslöt att viga sitt liv åt att försöka åstadkomma en bättre förståelse mellan de två folken. Och det blev filmen som blev hans medium "Jag tänkte på Förintelsen, på de sex miljoner människorna som försvann. Det jag mest kom ihåg efter att jag hade varit på Förintelsemuseet var de tomma skorna. I en film kan du under två timmar berätta om dem. Du kan också berätta om Moses, om Jesus och om Muhammed på två timmar. Vetenskapen har klargjort att vi människor kommer ihåg levande bilder 400 gånger bättre än skriven text. Vi vill få folk att förstå att det israelisk-palestinska problemet kan lösas – med tillräckligt med pengar. Jag vill också att den israeliska offentligheten och judarna i allmänhet ska veta vad som sker i Hebron. Veta hur bosättarna betar sig mot palestinierna. En soldat sa till mig att han inte ville medverka i filmen. Han ville inte heller vara i Hebron, han ville vara på Tel Avivs stränder tillsammans med sin flickvän. Borgmästarn i Hebron sa till mig vid samma tillfälle att han inte skulle se det som något problem att tillåta religiösa judar att fortsättningsvis leva i Hebron – i en palestinsk stat. Borgmästaren hoppades att filmen skulle visas på den stora PBS tv-kanalen i USA ... "

Det är inte endast filmer på bio utan även satellitsändningar som påverkar opinionen. Alatar berättar om en debatt han såg på Al-Jazeera tv där Bassam Al-Sahri frågade en representant för Hamas är ni beredda att godta en tvåstatslösning och acceptera fred och åhörarna applåderade. "Självmoordsbombare är inget motstånd mot ockupationen. De är en strid mot judarna. Bland israelerna skulle de säga detsamma om bosättarna" säger Alatar.

"Filmen är ingalunda avvägd i lika måtto" säger Alatar "men det är en objektiv film. Den är gjord av en palestinier med ett öppet sinnelag och jag uppmanar var och en att ifrågasätta de fakta jag redovisar, om de vill". Filmen kommer att visas på ett flertal festivaler men Alatars främsta målgrupp är den stora massan av USA:s judar.

Palestine-Israel Journal (Jerusalem) vol 12 nr 4 & vol 13 nr 1. 2005/06. Översättning Per-Erik Wentus.